

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3369/2541

กรมสรรพากร โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อินเตอร์ แก๊ส กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1021, ป.พ.พ. มาตรา 1022, ป.วิ.พ. มาตรา 127, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8, ป.พ.พ. มาตรา 1070, ป.พ.พ. มาตรา 1077, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89

ย่อ / หลักกฎหมาย

การเป็นนิติบุคคลและอำนาจของผู้แทนนิติบุคคลนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจะต้องแต่งยอรายการส่งไปลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือราชกิจจานุเบกษาและถือเป็นอันรู้แก่บุคคลทั้งปวงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1021 และ 1022 หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลที่ระบุว่าจำเลยที่ 1 เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการจึงเป็นเอกสารมหาชน ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 127 อันนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่คดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นของแท้จริงและถูกต้อง เมื่อจำเลยที่ 2 อ้างว่าได้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัดจำเลยที่ 1 ย่อมเป็นหน้าที่ของจำเลยที่ 2 ที่ถูกเอกสารนั้นมายันต้องนำสืบถึงความไม่บริสุทธิ์หรือความไม่ถูกต้องแห่งเอกสารเมื่อพยานหลักฐานที่จำเลยที่ 2 นำสืบไม่มีน้ำหนักหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าว ข้อเท็จจริงจึงพึงได้ว่าจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ 1 โดยชอบด้วยกฎหมาย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เด็ดขาดแล้วโจทก์ย่อมขอให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ 1 และเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบล้มละลายได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 โดยไม่ต้องคำนึงว่าหนี้สินของจำเลยที่ 1 เป็นหนี้สินของจำเลยที่ 2 หรือไม่ และไม่ต้องคำนึงด้วยว่ากรณีของจำเลยที่ 2 ต้องด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8(9) ที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ เพราะเมื่อจำเลยที่ 1 ผลิตชำระหนี้ จำเลยที่ 2 ย่อมต้องรับผิดชอบในหนี้สินดังกล่าวโดยไม่จำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1070 และ 1077

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดและพิพากษาให้จำเลยทั้งสองล้มละลายจำเลยที่ 1 ไม่ยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาจำเลยที่ 2 ให้การว่า จำเลยที่ 2 เป็นเพียงหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดชอบของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 มิใช่หุ้นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ 1 โดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ 2 ไม่เคยได้รับหนังสือทวงถามจากโจทก์ให้ชำระหนี้ค่าภาษีอากร จึงไม่เข้าข้อสันนิษฐานตามกฎหมายว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวกรณีมีเหตุที่ไม่ควรให้จำเลยที่ 2 ล้มละลาย ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 และพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาด ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยที่ 2 ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่าจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ 1 ตามที่ระบุในหนังสือรับรองเอกสารหมาย จ.1 หรือ ล.4 ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะจำเลยที่ 2 ลงลายมือชื่อในสำเนารายการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมตามเอกสารหมาย จ.15 โดยมีได้กรอก

ข้อความเพื่อให้นายประพจน์ นุชวานิช หัวหน้าผู้จัดการเดิมของจำเลยที่ 1 ถอนชื่อจำเลยที่ 2 ออกจากการเป็นหุ้นส่วนและให้ห้างหุ้นส่วนจำเลยที่ 1 เลิกกันนั้น เห็นว่า เอกสารหมายเลข จ.1 หรือ ล.4 เป็นหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัดของจำเลยที่ 1 โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ การเป็นนิติบุคคลและอำนาจของผู้แทนนิติบุคคลนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจะต้องแต่งยอรายการส่งไปลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือราชกิจจานุเบกษาและถือเป็นการรู้แก่บุคคลทั้งปวงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1021 และ 1022 หนังสือรับรองดังกล่าวจึงเป็นเอกสารมหาชนซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 127 อันนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่คดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นของแท้จริงและถูกต้อง เป็นหน้าที่ของจำเลยที่ 2 ที่ถูกเอกสารนั้นมา ยืนยันต้องนำสืบถึงความไม่บริสุทธิ์หรือความไม่ถูกต้องแห่งเอกสาร พยานหลักฐานที่จำเลยที่ 2 นำสืบไม่มีน้ำหนักหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ 1 โดยชอบด้วยกฎหมายที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า จำเลยที่ 2 ไม่เคยได้รับหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้ค่าภาษีอากรค้างจากโจทก์ บันทึกการปิดหมายเรียกหน้าสำนักงานของจำเลยที่ 1 ตามเอกสารหมายเลข จ.11 และ จ.12 ไม่ผูกพันจำเลยที่ 2 กรณีจึงไม่ต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามมาตรา 8(9) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ชอบที่ศาลจะยกฟ้องจำเลยที่ 2 นั้น เห็นว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 บัญญัติว่า "เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด แล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีใหม่" คดีนี้ข้อเท็จจริงได้ความว่า ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เด็ดขาดแล้ว โจทก์ยอมขอให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ 1 และเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบล้มละลายได้ตามกฎหมายดังกล่าวโดยไม่ต้องคำนึงว่าหนี้สินของจำเลยที่ 1 เป็นหนี้สินของจำเลยที่ 2 หรือไม่และไม่ต้องคำนึงด้วยว่ากรณีของจำเลยที่ 2 ต้องด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8(9) ที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ เพราะเมื่อจำเลยที่ 1 ผิดนัดชำระหนี้ จำเลยที่ 2 ย่อมต้องรับผิดชอบในหนี้สินดังกล่าวโดยไม่จำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1070 และ 1077 กรณีไม่มีเหตุที่ไม่ควรให้จำเลยที่ 2 ล้มละลายพิพากษาขึ้น

องค์คณะ

พิชัย เตโชพิทยาอุล · ไพโรจน์ คำอ่อน · วินัส เรืองอำพัน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3369/2541>